

REPORT

IX. Hrvatski znanstveno-stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem "Zaštita zraka 2015"

Poreč, 8.-12. rujna 2015.

U razdoblju od 8. do 12. rujna 2015. godine u hotelu Valamar Diamant u Poreču održan je IX. Hrvatski znanstveno-stručni skup "Zaštita zraka 2015". Organizator Skupa bilo je Hrvatsko udruženje za zaštitu zraka, a suorganizatori Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Državni hidrometeorološki zavod, Ekoneg i European Federation of Clean Air and Environmental Protection Associations (EFCA). Pokrovitelji skupa bili su Ministarstvo zaštite okoliša i prirode i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Predsjednica Znanstveno-stručnog odbora bila je Jagoda Doko Jelinić (ŠNZ „A. Štampar“, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), a predsjednica Organizacijskog odbora Gordana Pehneć (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada). Članovi Savjetodavnog odbora bili su Ana Lucić Vrdoljak, Radovan Fuchs, Marija Šćulac Domac, Ivan Čačić, Zdravko Mužek i Thomas Reichert.

Sudionici Skupa bili su prvenstveno znanstvenici i stručnjaci iz područja onečišćenja zraka kojima je kroz ovaj Skup omogućeno prikazivanje rezultata njihovog rada, učvršćivanje međusobne suradnje te razmjena mišljenja i iskustava kroz rasprave po sekcijama te kroz raspravu provedenu za okruglim stolom. Skupu je prisustvovalo 102 sudionika iz Hrvatske te iz inozemstva (Velika Britanija,

Njemačka, Mađarska, Srbija, Slovenija, Slovačka). Rezultate svog rada sudionici su prikazali kroz 53 izlaganja (44 usmena izlaganja i 9 postera) i sažetke objavljene u Knjizi sažetaka Skupa na hrvatskom i engleskom jeziku (urednici Jagoda Doko Jelinić i Silva Žužul). Knjiga sažetaka dostupna je na web stranici Hrvatskog udruženja za zaštitu zraka www.huzz.hr, a autori su pozvani da cjelovite radove pošalju u časopis Arhiv za higijenu i toksikologiju, koji je odnedavno postao i službeni glasnik Hrvatskog udruženja za zaštitu zraka.

Velik broj sudionika i prezentacija dokaz je zainteresiranosti stručne javnosti, domaće i inozemne, o sve prisutnijem problemu onečišćenja zraka koje ima utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš. Nakon četiri uvodna predavanja:

- Zakonodavstvo iz područja kvalitete zraka - status, promjene i primjena (S. Krmptić, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode);
- Međunarodne interkomparacije određivanja masenih koncentracija lebdećih čestica (K. Šega, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada);
- Iskustva akreditacije Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada (Z. Franić, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada);
- Monitoring kvaliteta vazduha i istraživanja suspendovanih materija u Srbiji (M. Radenković, Institut za nuklearne nauke Vinča, Srbija),

Sudionici skupa “Zaštita zraka 2015” prezentirali su svoja iskustva i probleme s kojima se susreću kroz sedam tema vezanih uz kvalitetu zraka:

1. Upravljanje kvalitetom zraka – inspekcija i nadzor
2. Emisije onečišćenja u atmosferu
3. Onečišćenje vanjske atmosfere – imisije
4. Razvoj i provjera mjernih metoda
5. Procjena izloženosti onečišćenjima u zraku i učinci na zdravlje i okoliš
6. Azbest u zraku
7. EFCA sekcija „Particulate matter – sources, levels, content, policies“

Ove godine je, kao i u 2013. godini, u sklopu Skupa održana posebna EFCA sekcija na engleskom jeziku. Tema sekcije “Particulate matter – sources, levels, content, policies” odabrana je iz razloga što posljednjih godina lebdeće čestice u zraku predstavljaju jedan od najznačajnijih problema u svim većim hrvatskim gradovima, a također i u mnogim gradovima Europe. U sekciji je održano osam predavanja, a predavači su bili John Murlis, dopredsjednik EFCA-e (Environmental Protection, Velika Britanija), Hans Guido Mücke (WHO Collaborating Centre for Air Quality Management and Air Pollution Control, Njemačka), Zófia Kertész (Institute for Nuclear Research, Mađarska), Jurij Čretnik (RACI, Slovenija), Mirjana Radenković (Institut za nuklearne nauke Vinča, Srbija), Ranka Godec (Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Hrvatska) i Janja Turšič (Agencija Republike Slovenije za okolje, Slovenija).

Okrugli stol održan je 11. rujna 2015., a obuhvaćene su bile sve teme Skupa. Posebna rasprava razvila se oko nove direktive Europske komisije (Direktiva 2015/1480 od 28.

kolovoza 2015.) i usklađenosti hrvatskih propisa (Zakon o zaštiti zraka i ostale prateće uredbe i pravilnici) s novim propisima Europske zajednice. Rasprava je provedena oko uloge i obaveza referentnih laboratorija, kvalitete podataka s postaja državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka i problema u primjeni zakonskih propisa koji se odnose na mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora, naročito s obzirom na obavezu učestalosti provođenja mjerenja. Nadalje, sudionici su raspravljali o problemu povišenih razina ozona u gradovima na jadranskoj obali te, zbog složenosti problematike, predložili izradu plana na nacionalnoj razini. Dogovoreno je da će se vezano uz gore navedenu problematiku uputiti dopis Ministarstvu zaštite okoliša i prirode. Za Okruglim stolom je također istaknuto da u Hrvatskoj postoji mali broj istraživanja u kojima se onečišćenje zraka povezuje sa zdravstvenim učincima. Premda postoji nekoliko vrsnih stručnjaka epidemiologa iz ovog područja, ne postoji razvijena komunikacija sa stručnjacima iz ostalih područja zaštite zraka. Zaključno je dogovoreno da će u svrhu razvoja suradnje Hrvatsko udruženje za zaštitu zraka kontaktirati strukovna društva koja okupljaju stručnjake (liječnike, epidemiologe...) iz područja zdravstvene ekologije ili srodnih područja kako bi se poboljšala međusobna komunikacija i kvaliteta rada.

Ovaj skup financiran je sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Za uspjeh su također zaslužni i sponzori: Kemolab, CIOS, Mettler Toledo, Kobis, Alphachrom, Cerium, Ru-ve, AnAs i Rockwool Adriatic, a pomoć pri organizaciji pružio nam je i Zavod za javno zdravstvo Istarske županije.

dr. sc. Gordana Pehnc

